

सर्वसामान्य सूचना :-

- (१) या प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रत्येकी दोन गुणांचे ७५ प्रश्न आहेत. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (२) उत्तरे लिहिण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. उत्तराचा योग्य पर्याय उत्तरपत्रिकेतील प्रश्न क्रमांकासमोरील वर्तुळापैकी योग्य क्रमांकाचे वर्तुळ काळ्या अथवा निळ्या बॉलपेननेच रंगवावा.
- (३) शिसपेन्सिलने नोंदविलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (४) एकदा रंगवलेले वर्तुळ बदलता येणार नाही.
- (५) एकापेक्षा अधिक रंगविलेली वर्तुळे ग्राह्य धरली जाणार नाहीत.
- (६) खाडाखोड केलेल्या अधंबट भरलेल्या वर्तुळाच्या उत्तरास गुण शून्य दिले जातील.
- (७) उत्तर पत्रिकेस घडी घालू नये, स्टेपल करू नये, तसेच उत्तरपत्रिकेवर खाडाखोड करू नये.
- (८) उत्तरपत्रिका कोणत्याही परिस्थितीत बदलून मिळणार नाही.
- (९) प्रश्न झ. १ ते २५ हे मराठीचे व प्रश्न झ. २६ ते ७५ हे गणिताचे प्रत्येकी २ गुणांचे आहेत.

उत्तर लिहावाचाऱ्यातील	विषय नामांकन
वरील आकृतील	मुक्तीच्या नामांकन
1	● ② ① ④
2	① ② ③ ④
3	① ② ③ ④
4	① ② ③ ④
5	① ② ③ ④
6	● ② ③ ④

वरील आकृतील
मुक्तीच्या नामांकन उत्तरे नोंदवा.

- मराठी -

प्रश्न. १ ते ३. खालील उत्ताचा काळजीपूर्वक वाचा व त्याच्यालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायातून निवडा
व उत्तराच्या अचूक पर्यायाचे वर्तुळ रंगवा.

दरवर्षी स्थलांतर करणारे पक्षी लाखोंच्या संख्येने उत्तरेकडील ठिकाणाहून दक्षिणीकडे उणकटीबंधातील देशांपर्यंत प्रवास करतात. 'बीएनएचएस' च्या पक्षी स्थलांतराच्या सखोल अभ्यासातून समोर आले आहे की, हे पक्षी वर्षानुंवर्ष पूर्वापार स्थलांतराचे मार्ग आणि ठिकाणी वापरतात. भारतातील उष्ण हवामान यासोबत जंगल, गवताळ, भूभाग, सागरी आणि पाणथळ जमीन असे वैविध्यपूर्ण आणि खाद्यांनी समृद्ध असलेले अधिवास स्थलांतर करणाऱ्या पक्षांसाठी आकर्षण असते. त्यामुळे भारतात अधिक संख्येने स्थलांतरीत पक्षी येतात.

प्रश्न १ पक्षी स्थलांतराचा अभ्यास कोण करते ?

- 1) बीएसएनएल 2) बीएचएनएस 3) बीएनएचएस 4) बीएसएचएल

प्रश्न २ स्थलांतरीत पक्षी भारतात येतात कारण -

- अ) आकर्षक पक्षी ब) पाणथळ जमीन क) उष्ण हवामान ड) समृद्ध शेती
1) अ,ब,क बरोबर 2) ड बरोबर 3) ब,क,ड बरोबर 4) ब,क बरोबर

प्रश्न ३ 'अनेक वर्षापासून' या अर्थाचा उताऱ्यात आलेला शब्द कोणता ?

- 1) दरवर्षी 2) पूर्वापार 3) वैविध्यपूर्ण 4) यापेकी नाही

प्रश्न ४ पुढील वाक्यातील नाम ओळखा. मधूर, गोड, चविष्ठ फणस लागतो.

- 1) फणस 2) गोड 3) चविष्ठ 4) मधूर

प्रश्न ५ 'राम हुशार मुलगा आहे, त्याचा स्वभाव चांगला आहे.' या वाक्यातील सर्वनाम ओळखा.

- 1) राम 2) त्याचा 3) चांगला 4) आहे

- प्रश्न 6 'वाघ चांगलाच राणीट आहे.' वाक्यातील विशेषण ओळखा.
 1) वाघ 2) राणीट 3) आहे 4) चांगलाच
- प्रश्न 7 'आईने मला आशीर्वाद - - - - -' रिकाम्या जागी योव्य क्रियापद घाला.
 1) दिला 2) केला 3) घातला 4) मारला
- प्रश्न 8 पर्यायामधून अनेकवचनी शब्द शोधा.
 1) खड्डे 2) भिंत 3) रस्ता 4) समुद्रे
- प्रश्न 9 दिलेल्या पर्यायातील स्वोलेंबी शब्द ओळखा.
 1) दात 2) नाक 3) गाल 4) जीभ
- प्रश्न 10 खालीलपैकी शुद्ध शब्दाचा पर्याय ओळखा.
 1) मि 2) तु 3) ती 4) हि
- प्रश्न 11 खालील अर्थ होणाऱ्या वाक्प्रचाराचा पर्याय क्रमांकाचा गोल रंगवा. बाळसेदार होणे.
 1) अंग चोरणे 2) अंग टाकणे 3) अंगावर शेकणे 4) अंग धरणे
- प्रश्न 12 रिकाम्या जागी योव्य पर्याय निवडून म्हण पूर्ण करा. - - - - - येईना अंगण वाकडे.
 1) वागता 2) नाचता 3) करता 4) घेता
- प्रश्न 13 समानार्थी शब्दाचा पर्याय निवडा व त्याचा उत्तरपत्रिकेतील गोल रंगवा. गणेश - - - -
 1) सूत 2) गज 3) सांब 4) गणपती
- प्रश्न 14 विरुद्धार्थी शब्दांच्या अचूक जोडीचा पर्याय कोणता ?
 1) मंजूळ × कर्कश 2) पहिला × दुसरा 3) कढू × आंबट 4) दिन × दिवस
- प्रश्न 15

सु	
श्वा	स
चा	
र	

 रिकाम्या चौकटीत कोणते अक्षर लिहाल ?
 1) प्र 2) वि 3) प 4) अ
- प्रश्न 16 जोडशब्द पूर्ण करा. जसे अंगतपंगत, तसे टंगळ-----
 1) बुध 2) भंडार 3) मंगळ 4) बंद
- प्रश्न 17 'दरवेशी' या शब्दाचा अर्थ दर्शविणारा शब्दसमूह खालील पर्यायातून शोधा.
 1) अस्वलाचा खेळ करणारा. 2) जादूचे खेळ करणारा.
 3) सापाचा खेळ करणारा. 4) माकडाचा खेळ करणारा.
- प्रश्न 18 जसे हंसांचा - कलरव तसे मोरांची -
 1) आरवणे 2) केकावली 3) आरोळी 4) म्यँव म्यँव
- प्रश्न 19 समूहदर्शक शब्दाचा पर्याय निवडा. धान्याची -
 1) पोती 2) ढीग 3) रास 4) थप्पी
- प्रश्न 20 ढोली कोणाचे ?
 1) पक्ष्यांची 2) घुबडांची 3) सापांची 4) माकडांची

प्रश्न 21 हरणाच्या पिलाला काय म्हणतात ?

- 1) कोकरु 2) पाडस 3) शिंगरु 4) बाळ

प्रश्न 22 वाक्प्रचाराचा अर्थ पर्यायातून निवडा. घाम गाळणे :-

- 1) अस्वस्थ होणे. 2) गरम होणे. 3) खूप त्रास होणे. 4) खूप कष्ट करणे.

प्रश्न 23 म्हण पूर्ण करा. पुढच्यास ठेच मागचा

- 1) शहाणा 2) हुशार 3) बाजूला 4) मूर्ख

प्रश्न 24 पर्यायातील अक्षर निवडून अर्थपूर्ण शब्द तयार करा,

- 1) र 2) ड 3) ढी 4) स

प्रश्न 25 जशी पालेभाजीची : गळ्यातील तशी दूर्वाची

- 1) ढीग 2) जुडी 3) पेंडी 4) माळ

- गणित -

प्रश्न 26 ७५० ग्रॅम = किती किलोग्रॅम ?

- 1) पाव 2) पाऊण 3) दीड 4) अर्धा

प्रश्न 27 $\frac{5}{8}$ या अपूर्णकाचे वाचन कसे कराल ?

- 1) छेद पाच अंश चार 2) चार अंश पाच
3) पाच अपूर्णक छेद चार 4) पाच अंश छेद चार

प्रश्न 28 'म' म्हणजे ३८ तर 'म - ९' = किती ?

- 1) ३७ 2) ३९ 3) ४७ 4) २९

प्रश्न 29 चारशे एकोणनव्वद ही संख्या ५०० पेक्षा - - - - .

- 1) ११ ने लहान आहे. 2) ११ ने मोठी आहे.
3) १११ ने लहान आहे. 4) १११ ने मोठी आहे.

प्रश्न 30 ९८९ या संख्येतील दोन्ही ९ या अंकाच्या स्थानिक किंमतीतील फरक किती ?

- 1) ९०९ 2) ८९ 3) ८९९ 4) ९०९

प्रश्न 31 पुढील संख्या आंतरराष्ट्रीय संख्याचिन्हात कशी लिहाल ? ६५४

- 1) ५६४ 2) 546 3) 654 4) 658

प्रश्न 32 पुढील मांडणाने तयार होणारी संख्या कोणती ? $3000 + २ + ५०० + ९०$

- 1) ३५१२ 2) ७९५० 3) ३९२३ 4) ३९५०

प्रश्न 33 साडेतीनशे + १००० = ?

- 1) ३१५० 2) ९३५० 3) ३५०९ 4) ३५००

- प्रश्न 34 ३२५ या संख्येचे व्यवहारी नाव ओळखा.
 1) तीनशे पंचवीस 2) साडेतीनशे 3) सव्वा तीनशे 4) तीन पंचवीस
- प्रश्न 35 २४६८, ८९३४, ५४२१, ६५१४ या सर्व संख्या चढत्या क्रमाने लिहिल्यास सर्वांत शेवटी कोणती संख्या येईल ?
 1) २४६८ 2) ५४२१ 3) ८९३४ 4) ६५१४
- प्रश्न 36 खालीलपैकी कोणती संख्या १४ च्या पाढ्यात नाही ?
 1) ७० 2) ४२ 3) ७५ 4) ८४
- प्रश्न 37 अडीच लीटर म्हणजे किती मिलीलीटर ?
 1) २५०० मिली 2) ४५०० मिली 3) ३००० मिली 4) १२५० मिली
- प्रश्न 38 मधुकरने ४कि.५००ग्रॅम गहू व ३ कि. ५०० ग्रॅम तांदूळ खरेदी केले तर त्याने एकूण किती किलो धान्य खरेदी केले ?
 1) ९ कि.२०० ग्रॅम 2) ८ कि.ग्रॅम 3) ७ कि.५०० ग्रॅम 4) अडीच किलो
- प्रश्न 39 ८ सप्टेंबरला मंगळवार आला तर २३ सप्टेंबरला कोणता वार येईल ?
 1) बुधवार 2) शनिवार 3) शुक्रवार 4) मंगळवार
- प्रश्न 40 ६ महिन्यात ९८४ झाडे लावली तर ४ महिन्यात किती झाडे लावली असतील ?
 1) ६५९ 2) ९८४ 3) ५५६ 4) ६५६
- प्रश्न 41 २ तास ५५ मि. = - - - - मिनिटे
 1) १७५ मि. 2) १२० मि. 3) १४५ मि. 4) १३० मि.
- प्रश्न 42 ५१ ते ६० पर्यंतच्या सर्व संख्यांची बेरीज किती ?
 1) ५४० 2) ५५५ 3) ३२० 4) १५०
- प्रश्न 43 ४५ रुपयांमध्ये ५ रुपयांची किती नाणी येतील ?
 1) ९ 2) १० 3) ५ 4) ७
- प्रश्न 44 इंग्रजी वर्षात ३० दिवसांचे महिने किती ?
 1) ५ 2) ७ 3) ९ 4) ४
- प्रश्न 45 एका पेनची किंमत ७ रु. आहे तर १५ विद्यार्थ्यांना पेन देण्यासाठी किती रुपये लागतील ?
 1) ६६५ 2) ६९० 3) ५४० 4) १५०
- प्रश्न 46 $\frac{95}{20}$ व $\frac{13}{25}$ या अपूर्णांकात छेद कोणते ?
 1) १५ व १३ 2) २० व २५ 3) १५ व २० 4) १३ व २५
- प्रश्न 47 १५ ली. दूध ३० मुलांना समान वाटले तर प्रत्येकाच्या वाट्याला किती ली. दूध येईल ?
 1) ४५० मिली 2) ५२५ मिली. 3) ५०० मिली 4) ५५० मिली
- प्रश्न 48 मराठी वर्षाला उलट क्रमाने सुरुवात केली तर पहिल्या क्रमांकावर कोणता महिना येईल ?
 1) चैत्र 2) पौष 3) फाल्गुन 4) वैशाख

प्रश्न 49 $\frac{9}{15} + \square = \frac{20}{15}$ तर चौकटीत कोणती संख्या येईल ?

- 1) ५ 2) १३ 3) ११ 4) ७

प्रश्न 50 ते 52 साठी - खालील चिन्हरूप माहिती अभ्यासा व त्यावरून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पर्यायांमधून शोधा.

फळ	मुले
आंबा	😊😊😊😊😊😊😊😊😊
चिकू	😊😊😊😊
केळी	😊😊😊😊😊
द्राक्षे	😊😊😊😊😊😊

प्रश्न 50 फळे आवडणारी एकूण मुले किती ?

- 1) २४ 2) २६ 3) २० 4) २३

प्रश्न 51 मुलांना सर्वात जास्त आवडणारे फळ कोणते ?

- 1) द्राक्षे 2) केळी 3) चिकू 4) आंबा

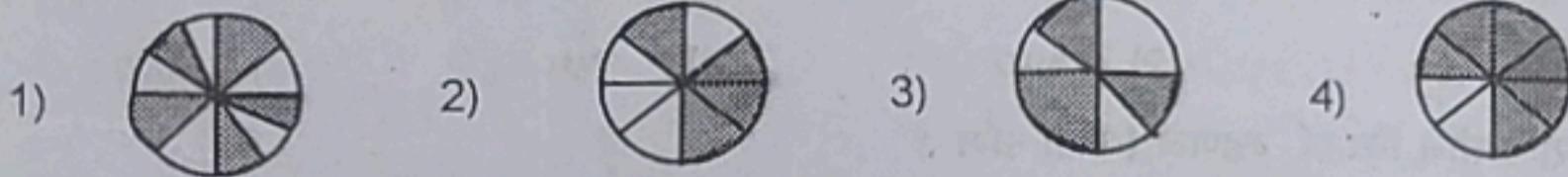
प्रश्न 52 चिकू व केळी आवडणारी एकूण मुले किती ?

- 1) ८ 2) १५ 3) ९ 4) ७

प्रश्न 53 लांबी मोजण्यासाठी कोणते परिमाण वापरतात ?

- 1) मीटर 2) लीटर 3) ग्रॅम 4) सें.ग्रॅम

प्रश्न 54 $\frac{5}{10}$ हा अपूर्णक दाखवणारी आकृती कोणती ?

प्रश्न 55 $m + m + m + m + m = 40$ तर m म्हणजे किती ?

- 1) ७ 2) ४ 3) ५ 4) ६

प्रश्न 56 $66 - 8 + 9 \times 3 =$ किती ?

- 1) ८५ 2) ९५ 3) १०० 4) ३५

प्रश्न 57 $2000 \text{ मिली} + 500 \text{ मिली} + 750 \text{ मिली} = ? \text{ मिली}$

- 1) ३२५० 2) २५३० 3) ४२५० 4) ५२३०

- प्रश्न 58 ८५०० या संख्येचे व्यवहारी नाव काय ?
 1) साडे पाचहजार 2) साडे आठहजार 3) पाच हजार 4) आठ हजार
- प्रश्न 59 वरुळाला खालीलपैकी काय नसते ?
 1) किरण. 2) त्रिज्या 3) परीघ 4) केंद्रविंदू
- प्रश्न 60 १०० रुपयात ५० ची एक नोट व १० रु. च्या - - - - नोटा येतील.
 1) १० 2) २० 3) ५ 4) २
- प्रश्न 61 १ किलोग्रॅम साखरेच्या १०० ग्रॅमच्या किती पुढ्या तब्बार होतील ?
 1) १०० 2) १००० 3) १० 4) ५०
- प्रश्न 62 एका विद्यार्थिनीला १५० रु. दरमहा शिष्यवृत्ती मिळते तर एका वर्षाला तिची एकूण शिष्यवृत्ती किती जमा होईल ?
 1) १५०० 2) १८०० 3) २५०० 4) २२००
- प्रश्न 63 खालीलपैकी कोणते लीप वर्ष नाही ?
 1) २००० 2) २०१९ 3) २००४ 4) २००८
- प्रश्न 64 एका सफरचंदाच्या किंमतीत दुप्पट पेसु येतात तर १२ सफरचंदाच्या किंमतीत किती पेसु येतील ?
 1) १२ 2) ६ 3) २४ 4) २
- प्रश्न 65 दोन अंकी मूळ संख्या किती ?
 1) २२ 2) २१ 3) २० 4) १९
- प्रश्न 66 स्वातीकडे ६९० रु. होते तिने मनिषाला ३९८ रु दिले तर स्वातीकडे किती रु. शिळ्क राहीले ?
 1) ३७२ 2) १८० 3) ९३२ 4) ८३०
- प्रश्न 67 ५ रु. ला १ फूल तर सव्वाशे फुलांना किती रु. घावे लागतील ?
 1) ६५० रु. 2) ६७५ रु. 3) ६२५ रु. 4) ५७५ रु.
- प्रश्न 68 सौरभ एका मिनिटात ५ ओळी लिहितो, तर अध्या तासात तो किती ओळी लिहितो ?
 1) १४५ 2) १५० 3) १५५ 4) १६०
- प्रश्न 69 साडे तीन कि.ग्रॅ. म्हणजे किती ग्रॅम ?
 1) ५३०० 2) ३४०० 3) ३४२० 4) ३५००
- प्रश्न 70 तीन अंकी सर्वात मोठी सम संख्या कोणती ?
 1) ९८६ 2) ९८८ 3) ९९० 4) ६८०
- प्रश्न 71 ८०७ या संख्येतील सर्व अंकांच्या स्थानिक किंमतीचा गुणाकार किती ?
 1) ० 2) ७०८ 3) २४२ 4) ८०७०
- प्रश्न 72 कोणत्या त्रिकोणात 90° चा कोन असतो ?
 1) काटकोन त्रिकोण 2) लघुकोन त्रिकोण
 3) विशालकोन त्रिकोण 4) विषमभुज त्रिकोण

प्रश्न 73

एका फॅनची किंमत ७२५ रु. आहे तर ९ फॅनची किंमत किती ?

- 1) ९६० रु. 2) ८४० रु. 3) १७५ रु. 4) ६५२५ रु.

प्रश्न 74

चौकोनाचे शिरोबिंदू आवताच्या शिरोबिंदूपेक्षा कितीने जास्त असतात ?

- 1) १ 2) ० 3) २ 4) ४

प्रश्न 75

$905 \div 7 = 13$ या उदाहरणात - - - - हा भाजक आहे.

- 1) १०५ 2) ७ 3) १३ 4) ९

- कच्चे काम -